

Tarybos išvados dėl Centrinės Afrikos Respublikos

1. Europos Sąjunga (ES) tebėra pasiryžusi padėti užbaigti pereinamojo laikotarpio procesą Centrinės Afrikos Respublikoje (CAR) surengiant patikimus ir skaidrius rinkimus. ES smerkia neseniai įvykdytus smurto veiksmus ir bandymus destabilizuoti padėtį, kuriais siekiama sutrukdyti grįžti prie konstitucinės tvarkos ir kurstyti bendruomenių neapykantą. Negali būti jokios tolerancijos šalims, kurios atsisako laikytis 2015 m. gegužės 10 d. pasirašyto susitarimo dėl nusiginklavimo, 2014 m. liepos 23 d. Brazavilyje pasirašyto susitarimo dėl kovos ir smurto veiksmų nutraukimo ir atsisako vykdyti 2015 m. gegužės 5 d. Bangio forumo dalyvaujančių politinių ir karinių grupių pasirašytus įsipareigojimus nebeverbuoti vaikų ir jais nesinaudoti. Šiame kontekste labai svarbu pagerinti civilių gyventojų apsaugą ir nedelsiant tęsti pastangas kovos su nebaudžiamumu srityje. Siekiant užtikrinti saugumą, taiką, teisingumą ir nacionalinį susitaikymą, itin svarbu įgyvendinti Bangio forumo suformuluotas rekomendacijas.
2. ES palankiai vertina 2015 m. lapkričio 9 d. pereinamojo laikotarpio valdžios institucijų paskelbtą rinkimų tvarkaraštį, taip pat tai, kad lapkričio 10 d. rinkėjai buvo sušaukti į referendumą ir prezidento bei įstatymų leidžiamosios valdžios rinkimus. Aukštas užsiregistravusių rinkėjų Centrinės Afrikos Respublikoje skaičius rodo gyventojų norą dalyvauti rinkimuose. Dabar svarbu sutelkti visas vidaus ir išorės pastangas, kad iki 2015 m. pabaigos būtų surengtas referendumas dėl konstitucijos ir pirmasis prezidento ir įstatymų leidžiamosios valdžios rinkimų turas. Ypač svarbu kiek tik įmanoma sudaryti sąlygas tam, kad į kaimynines šalis pabėgę Centrinės Afrikos Respublikos piliečiai galėtų užsiregistruoti rinkimams. Taip pat svarbu toliau dėti pastangas, kad būtų kuo greičiau paskelbtas galutinis patikimas ir įtraukus rinkėjų sąrašas siekiant sustiprinti Centrinės Afrikos Respublikos nacionalinę sanglaudą. Siekiant sudaryti galimybę CAR pabėgėliams balsuoti, šioje srityje palankiai vertinamos Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro ir susijusių regiono šalių pastangos.
3. ES prašo tarptautinio tarpininko, Centrinės Afrikos valstybių ekonominės bendrijos (CAVEB) pirmininko ir kaimyninių šalių visapusiškai remti naują rinkimų tvarkaraštį, kurį patvirtino visos Centrinės Afrikos Respublikos suinteresuotosios šalys, ir kuo greičiau patvirtinti pereinamojo laikotarpio techninį pratęsimą, kad minėtas laikotarpis būtų suderintas su naujuoju tvarkaraščiu. ES toliau nagrinėja sąlygas, kurios būtinos siekiant išsiųsti ekspertus stebėti artimiausius rinkimus Centrinės Afrikos Respublikoje, tęsiant jau dedamas pastangas ir tarptautinių pajėgų dėka užtikrinus tinkamą saugumo aplinką. Be to, ES, kurios parama finansuojant rinkimų procesą yra didžiausia, palankiai vertina atskirų valstybių pareikštus pažadus dėl paramos ir ragina tarptautinę bendruomenę nedelsiant įvykdyti savo įsipareigojimus.
4. ES palankiai vertina Jungtinių Tautų daugialypės integruotos stabilizavimo misijos Centrinės Afrikos Respublikoje (MINUSCA) veiksmus ir operacijas „Sangaris“ paramą – jų vaidmuo išlieka labai svarbus užtikrinant saugią aplinką, visų pirma per rinkimus, kad visi piliečiai galėtų juose dalyvauti. Be rinkimų, MINUSCA veikia užtikrinant ilgalaikį stabilumą Centrinės Afrikos Respublikoje ir saugumo sektoriaus reformą, be kita ko, siekiant pažangos nusiginklavimo, demobilizacijos ir reintegracijos (DDR) procese, yra labai svarbi ir turi būti vykdoma bendradarbiaujant su tarptautine bendruomene.
5. Siekiant užtikrinti ilgalaikį stabilumą šalyje, pereinamojo laikotarpio valdžios institucijos, remiant MINUSCA ir tarptautinei bendruomenei, turi tęsti pastangas kovos su nebaudžiamumu srityje. Kad būtų nutraukti žmogaus teisių pažeidimai, įskaitant seksualinį smurtą ir smurtą dėl lyties, būtina užtikrinti pereinamojo laikotarpio teisingumą, taip pat atkurti baudžiamąją ir kalėjimų sistemos grandį. Šiame kontekste ES ragina visas šalis dėti visas pastangas užkirsti kelią šioms smurto veiksmams ir pakartoja, kad svarbu laikytis tarptautinės teisės principų žmogaus teisių srityje.
6. Šiomis sudėtingomis saugumo ir politinėmis aplinkybėmis Taryba palankiai vertina misijos EUMAM darbą remiant Centrinės Afrikos Respublikos ginkluotųjų pajėgų restruktūrizavimą. Neseniai pradėti neoperacinio pobūdžio mokymai yra naujas Centrinės Afrikos Respublikos ginkluotųjų pajėgų restruktūrizavimo rėmimo etapas, kurį Taryba vertina palankiai. Atitinkamai Taryba mano, kad būtina stiprinti paramą Centrinės Afrikos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms ir tenkinti CAR piliečių poreikius, padedant Jungtinėms Tautoms, kurias Saugumo Taryba įgaliojo remti CAR saugumo sektoriaus reformą. Būtent dėl šių aplinkybių Taryba prašo vyriausiosios įgaliotinės pradėti planavimo darbą, siekiant 2016 m. pradžioje pateikti krizės valdymo koncepciją, kurioje būtų aprašytas EUMAM pertvarkymo į strateginio konsultavimo ir operacinio pobūdžio mokymo misiją procesas, kuris būtų pradėtas pradėjus veikti demokratiškai išrinktoms valdžios institucijoms, tinkamu metu, prieš baigiant galioti EUMAM įgaliojimus. Šis darbas turėtų būti atliekamas veiksmus koordinuojant su Jungtinėmis Tautomis ir derinant su dabartiniu saugumo sektoriaus

reformos Centrinės Afrikos Respublikoje procesu. Vis dėlto Taryba pabrėžia misijos EUMAM RSA kartu su misija MINUSCA ir Centrinės Afrikos Respublikos valdžios institucijomis atliekamo intensyvaus darbo reaguojant į rugsėjo mėn. pabaigoje įvykdytus smurto veiksmus svarbą.

7. Laikydamosi visapusiško požiūrio, ES, iki šiol skyrusi maždaug 238 mln. EUR pagrindiniams pereinamojo laikotarpio vyriausybės veiksmams remti, dar kartą pakartoja savo įsipareigojimą didinti CAR gyventojų atsparumą vykdant veiksmus, finansuojamus patikos fondo „Bėkou“ lėšomis. Ji ragina kitus partnerius prisidėti prie šių pastangų, visų pirma paremiant nacionalinį biudžetą, kad būtų padidintas viešojo sektoriaus pajėgumas teikti pagrindines paslaugas gyventojams, be kita ko, sveikatos ir švietimo srityse, ir užtikrinti valstybės tvarumą. ES tęsia dialogą su Centrinės Afrikos Respublikos valdžios institucijomis, kad būtų pagerintas viešųjų finansų valdymas.

8. ES toliau deda humanitarines pastangas siekdama padėti visiems, kurie kenčia nuo krizės pasekmių, ne tik CAR viduje, bet ir kaimyninėse šalyse. Ji vertina humanitarinių ir plėtros organizacijų darbą, atliktą sudėtingomis saugumo sąlygomis, kaip parodė pastarieji įvykiai Bangyje. ES ragina Centrinės Afrikos Respublikos vyriausybę ir vietoje esančias tarptautines pajėgas toliau dėti pastangas šių organizacijų darbuotojams apsaugoti, siekiant palengvinti skubų jų perdislokavimą. Iš tiesų, itin svarbu užtikrinti, kad humanitarinės ir vystymosi organizacijos, veikiančios CAR, galėtų nekliudomai ir saugiai pasiekti gyventojus, kuriems reikia pagalbos. ES ragina konflikto šalis nustoti verbuoti vaikus ir jais nesinaudoti ginkluotų grupuočių veikloje bei užkirsti šiems reiškiniams kelią; ji taip pat ragina tęsti tokių vaikų identifikavimą, išlaisvinimą ir reintegraciją į civilinį gyvenimą. ES pakartoja, kad svarbu laikytis įsipareigojimų tarptautinės humanitarinės teisės srityje.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press